

KÉPVISELŐI ELŐTERJESZTÉS

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. december 11-i rendes ülésére

Javaslat kerületi rendszeres ápolási pénzbeli támogatás bevezetésének megvizsgálásáról

A képviselő-testületi ülés formája: nyilvános ülésen tárgyalandó
Elfogadásához szükséges többség: egyszerű többség,

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarországon a folyamatos ápolásra szoruló emberek és családjaik számos komoly nehézséggel küzdenek, melyek a társadalmi, gazdasági és ellátórendszeri hiányosságokból fakadnak.

A 65 év felettiek száma az I. kerületben mintegy 6 ezer fő, közülük – az országos arányt figyelembe véve – több mint 4 ezren élnek valamilyen korlátozottsággal, azaz ápolásra vagy segítségre szorulnak. Az otthonközeli ellátás – például házi segítségnyújtás – azonban csak a korosztály 7-10%-ának elérhető, míg az idősök otthonaiban szakellátást mindössze 3% tud igénybe venni. A várakozók száma folyamatosan nő, és már meghaladja az ellátottak felét. Az állami férőhelyek száma nem bővült az elmúlt években, így a kapacitáshiány súlyos problémát jelent.

A családtagok által végzett otthoni ápolás Magyarországon jelentős terhet ró a gondozókra. A gazdaságilag aktív korúak 8,3%-a, mintegy 400 ezer fő (80%-ban nők) gondoz hozzátartozót. Az ápolás akár 10-12 évig is eltarthat, ami fizikai, mentális és anyagi szempontból is rendkívül megterhelő. Egy friss kutatás szerint az otthoni gondozók kb. 60%-a mentálisan annyira rossz állapotban van, hogy orvosi segítségre szorulna, ami hosszú távon tovább rontja életkilátásaikat.

A családok helyzetét tovább nehezíti, hogy a magyar állam nem fordít elegendő forrást az idősellátás fejlesztésére, és a jelenlegi kormányzati szemlélet is inkább a családokra bízta a gondozás megoldását, miközben a társadalmi változások (pl. külföldre költözés, válások növekedése) miatt egyre kevesebb a ténylegesen elérhető családi segítség.

Az ápolási díj a családtagok számára biztosított havi pénzbeli juttatás, amelynek célja a keresetpótlás az otthoni ápolás idejére. 2025-ben az ápolási díj alapösszege bruttó 49 960 forint, az emelt összegű ápolási díj 74 940 forint, míg a kiemelt ápolási díj 89 928 forint havonta. Az ápolási díjat szigorú feltételek mellett lehet igénybe venni, és a jogosultság korlátozott: a családtagok mindössze 11–13%-a részesülhet ebből valamilyen formában.

A 2019-es adatok szerint az ápolási díjban és a Gyermekek otthongondozási díjában (GYOD) összesen mintegy 55 ezer személy részesült, ami a ténylegesen ápolásra szorulóknak számához képest alacsony arány. Az állami támogatás nem fedezi a gondozás teljes költségét, így sok családnak jelentős anyagi terhet jelent az

ápolás, ami akár csődhelyzethez is vezethet, de mindenképpen hosszú távon fenntarthatatlan helyzetet eredményez.

Az I. kerületben többféle célzott pénzbeli és természetbeni támogatás is elérhető, mint például a gyógyszer-támogatás vagy az előző ciklusban bevezetett akadálymentesítési támogatás, de mindezek még együttesen sem fedezik azt, hogy egy aktív korú családtag az ápolási munka miatt kiesik a keresők közül.

Online felmérést végeztem, amelyben kikértem a kerületiek véleményét egy bevezetendő kerületi ápolási támogatásról. Valamennyi kitöltő egyetértett azzal, hogy szükség van ápolási támogatásra, a kitöltők 46%-a szerint legalább a mediánbért (nettó 398.800,-) kellene kapnia azoknak, akik legalább teljes munkaidőben ápolják egy családtagjukat, további 43% pedig legalább a minimálbért (nettó 193.382,-) javasolja. Abban teljes egyetértés van, hogy szolgálati időnek számítson az ápolás, és társadalombiztosítási jogviszonynak. A kitöltők 95%-a szerint szükséges az is, hogy megépüljön a régóta tervezett kerületi önkormányzati idősotthon a Logodi utcában.

A Budavári Önkormányzat rendelkezésére jelenleg nem áll adat arra vonatkozólag, hogy kik igényelnének ápolási támogatást. Azt javaslom ezért, hogy készüljön anonim és önkéntes igényfelmérés (pl. háziorvosok, Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ, Várnegyed újság, kérdőívvezés stb. segítségével) arról, hogy hány kerületi családban volna szükség ápolás támogatásra. Az igényfelmérés során a GDPR szabályait be kell tartani, a kitöltők önkéntesen és az anonimitásuk megőrzése mellett tölthessék ki a kérdőívet, a segítséget nyújtó szervezetek szerepe mindössze az, hogy felhívják a figyelmet a lehetőségre.

A beérkezett adatok alapján vizsgálja meg a Budavári Önkormányzat, hogy mennyi és milyen segítségre volna szükség és hogy ez különböző konstrukciók szerint mennyi forrást igényelne. Mindezek alapján pedig a Polgármester dolgozza ki a *szociális és gyermekjóléti pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló önkormányzati rendelet (6/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet)* módosítását, amelyben az ápolási pénzbeli támogatás részleteit rögzíti. A rendeletmódosítási javaslatot pedig a polgármester terjessze a képviselő-testület elé.

A döntésnek költségvetési hatása van: a felmérés és később a támogatás költsége a kiadási oldalon jelenik meg. A számszerű költségvetési igény a felmérés és a támogatási konstrukció kialakítása után állapítható meg. Ez a konstrukció a felmérés adatainak ismeretében alakítható ki, tehát jelenleg nem áll rendelkezésre.

A Polgármester feladata az, hogy a felmérést elkészítse, a felmérés alapján koncepciót dolgozzon ki és a koncepció végrehajtását megalapozó jogszabályt (önkormányzati rendeletet) készítsen elő. Ennek során végezze el a szükséges számításokat az előrelátható költségekről, így az előkészített rendelet megalkotásakor már rendelkezésre fog állni, hogy az ápolási pénzbeli támogatás bevezetése várhatóan mekkora kiadást jelent az önkormányzat számára, ezért annak ismeretében dönthet a képviselőtestület majd a rendelet elfogadásáról.

A felmérés és előkészítés elkészítésére vonatkozó költségvetési forrás a Polgármesteri Hivatal költségvetésében rendelkezésre áll.

A 2025. november 20-i rendkívüli testületi ülésen elfogadott rendelet bevezet egyfajta ápolási támogatást, de az évente egyszeri 50 ezer forint nem oldja meg ezeknek a családoknak a helyzetét, nem jelent valódi segítséget és biztonságot.

Jelen előterjesztés azt célozza, hogy a Budavári Önkormányzat kifejezi szándékát arra vonatkozóan, hogy rendszeres ápolási támogatással segítse az élethelyzetük miatt erre rászoruló kerületi családokat és megvizsgálja ennek lehetőségét.

Az Möt. 46.§(1) bekezdése alapján az ülés nyilvános, továbbá az Möt. 50.§-a alapján levezethető főszabály szerint a Képviselő-testület egyszerű többséggel szavaz.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet a javaslatok elfogadására!

DÖNTÉSI JAVASLAT

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete

.../2025. (....) önkormányzati határozata

a kerületi pénzbeli ápolási támogatás bevezetése megvizsgálásának szándékáról.

1. Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a kerületben élő, egy családtag ápolása miatt a munkaerőpiacról kieső emberek segítségét fontos kérdésnek tartja, ezért meg kívánja vizsgálni, hogy van-e lehetőség kerületi rendszeres ápolási pénzbeli támogatás bevezetésére.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete

.../2025. (....) önkormányzati határozata

a kerületi pénzbeli ápolási támogatás bevezetésével kapcsolatos felmérésről.

2. Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy felkéri a polgármestert, hogy készítsen felmérést a kerületben élő azon családokról, amelyekben valamely családtag ápolásával napi 8 óránál többet tölt egy családtag. Készítsen továbbá előzetes költségszámítást a rendszeres ápolási pénzbeli támogatás bevezetéséről, és ezt a felmérést valamint a számítást tájékoztatásul terjessze a képviselő-testület elé.

Határidő: 2026. februári rendes képviselő-testületi ülés

Felelős: polgármester

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete

.../2025. (....) önkormányzati határozata

a kerületi ápolási pénzbeli támogatás bevezetéséről szóló rendelet megalkotásának szándékáról

3. Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy felkéri a polgármestert, hogy dolgozzon ki önkormányzati rendeletet és terjesszen a Képviselő-testület elé a kerületi ápolási pénzbeli támogatás nyújtásának rendjéről.

Határidő: 2026. februári rendes képviselő-testületi ülés

Felelős: polgármester

Budapest, 2025. december 1.

Váradiné Naszályi Márta

képviselő

Budavári Önkormányzat